

НЕДОВОЛНИЯТЪ КАМЕНАРЬ

Китайска приказка

Имало единъ беденъ човѣкъ. Той билъ каменарь. Много тежкѣ се виждалъ живота му и постоянно се оплаквалъ:

— Ехъ, да бѣхъ богатъ, нѣ имаше нищо да работя, цѣль денъ щѣхъ да се разхождамъ, а ямъ най-вкусни гостби и да ля въ коприна!

Ангелъ-закрилникъ дочулъ жалбата на каменаря и изпълнилъ желанието му.

Каменарьтъ станалъ богатъ мандаринъ. Шетали му слуги, готвачки му готвѣли най-вкусни гостби, а той по цѣль денъ лежалъ въ меки копринени легла.

Единъ денъ край двореца му миналъ царьтъ, посмѣяванъ отъ конници, а надъ главата му носѣли чадъръ, за да го пазятъ отъ слънцето.

Като го видѣлъ каменарьтъ, почувствувалъ се нещастенъ и пожелалъ да стане царь.

Ангелътъ-закрилникъ изпълнилъ и това му желание.

И почналъ каменарьтъ да се вози на златни кола, а слуги държали надъ главата му златенъ чадъръ. Но слънцето нагрѣвало силно чадъра и каменарьтъ-царь разбралъ, че има по-силенъ отъ него.

Тогава той пожелалъ да стане слънце.

Ангелътъ-закрилникъ го направилъ слънце.

Каменарьтъ сияелъ на небесния сводъ. Той хвърлялъ жарки лъчи по всички страни. Скоро изгорѣло всичко: ниви и ливади, дървета и цвѣта.

дѣхъ изъ пасищата на даначетата, за да ги гледамъ и се радвамъ на тѣхнитъ игри.

Веднѣжъ работѣхме въ картофената нива близо до рѣката. На нѣколко стотинъ метра подъ нивата имаше бентъ, отдето се отбиваше вода за фермата. Затова рѣката при насъ бѣше дълбока и тиха. Отъ стрѣмнитъ глинести брѣгове висѣше надъ застоялата вода хаосъ отъ влачеши се растения, коренища и бамбукъ. До водата можеше да се стигне само по една вада, която презъ поройни дни отивежда водата на околнитъ баири въ рѣката, а сега бѣше пресъхнала. Отсрѣща брѣгътъ сѣщо бѣше високъ, но чистъ, защото тамъ бѣше едно пасище, засѣто съ хубава трева.

По едно време чухме силно мукане.

Спрѣхме работата и се вслушахме. Въ виковетъ на една крава се преплиташе жалниятъ плачъ на теле. Спуснахме се къмъ брѣга.

На срещния брѣгъ стоеше кравата, гледаше въ водата и викаше сякашъ за помощъ. Телето ѝ се бѣше подхлъзнало, паднало бѣше въ дълбо-

Хората почнали да се молятъ на Бога за дъждъ. Вслушалъ се Богъ въ молбата на хората и пратилъ сивъ облакъ, да прекрати непоносимия жаръ.

А слънцето се разгнѣвило и казало на облака:

— И азъ желая да съмъ силенъ като тебе!

Ангелътъ се вслушалъ и въ това желание на каменаря, и го изпълнилъ.

Започналъ облакътъ да снове изъ небеснитъ пространства, застаналъ предъ веселото лице на слънцето и почналъ безспирно да излива дъждъ. Рѣкитъ се наводнили, езерата прелѣли, само една голѣма каменна скала останала да стърчи.

— Какво, тази скала не желае да се преклони предъ силата ми? Тогава желая да стана скала, която да може да спре и водната стихия!

Ангелътъ изпълнилъ и това желание.

— Така. Сега съмъ доволенъ и се гордѣя, че нито дъждътъ, нито слънцето могатъ да ме поклатятъ. Оставамъ си твърда, непромѣнлива и нѣма нищо по-силно отъ мене, — казалъ каменарьтъ.

Но неочаквано дошълъ единъ каменодѣлецъ съ чукъ, лостъ и сѣчива и започналъ да руши твърдата скала. Удрилъ той съ страшна сила. Кѣсове отъ нея летѣли изъ въздуха и голѣми отломъци се откъсвали и търкаляли по всички страни.

Скалата се разсърдила и викнала:

— Искамъ да бѣда човѣкъ, който е по-силенъ отъ скалата.

Ангелътъ слѣзълъ отъ небето и казалъ:

— Стани това, което си билъ — човѣкъ, когото научихъ да бѣде доволенъ.

И човѣкътъ станалъ пакъ каменарь. Той продължилъ да чупи камъни, за да изкара хлѣба си. И билъ вече доволенъ.

ката вода и се бѣше съвсемъ заплело между коренищата и лианитъ. То едва поемаше въздухъ, давѣше се и съ много усилия успѣваше да се държи надъ водата изплашената си муцинка, за да може да диша и да хрипти жално и болезнено.

Азъ съмъ добъръ плувецъ. Бързо съблѣкохъ дрехитъ си и се хвърлихъ въ водата. Заплувахъ къмъ телето. Кравата се надвеси отъ брѣга. Краката ѝ треперѣха. Стигнахъ до телето. То се уплаши още повече. Съ много усилия успѣхъ да го освободя отъ коренищата и лианитъ. Опитахъ се да го изтегля надолу, къмъ низкото устие на водата. Кравата едва се сдържаше да не скочи и тя въ рѣката. Но другаритъ ми отъ отсамния брѣгъ съ викове и буци прѣстъ я подплашваха и тя се оттегли на нѣколко метра отъ брѣга.

Главата на телето потъна. Мушнахъ се подъ водата, проврѣхъ се подъ шията му и издигнахъ главата му нагоре. То пое въздухъ и почна да плува, но въ обратна посока. Бързо описахъ съ плуване широкъ кръгъ около него и

Трудъ за родний край

Кога прекрача училищния прагъ,
предъ мене ти изпъквашъ милъ и драгъ,
о, бащинъ край, и виждамъ цѣль народъ,
какъ труди се подъ твоя ведъръ сводъ.

И ражда се желание тогазъ
у менъ, да мина въ трудъ полезенъ азъ
надъ книгата, та стана ли голѣмъ,
дълга си святъ къмъ своя родъ да знамъ.

Дълга си — скжнъ заветъ къмъ младъ и старъ —
отъ нашитъ дѣди останалъ даръ:
кой както може, кой както знай,
да работи за родния си край.

За него въ трудъ да мине день и нощъ,
и нѣщо стори ли, да стори ошъ.
Та слънцето на радостта да грѣй,
тамъ дето всѣки българины живѣй.

Стилианъ Чилингировъ

КАКАТУА

Папагалитъ сж едни отъ най-интереснитъ птици. По-край красивитъ си разноцвѣт-

ни пера, разположени по най-фантастиченъ начинъ по гла-

вата и тѣлото имъ, тѣ иматъ още силно развита човка. Тя сжщо е цвѣтна — отъ бледо жълта, до силно оранжева, а у нѣкои папагали е жълто зелена. Краката имъ, които завършватъ съ дълги извити нокти сж много здрави и лесно се вкопчватъ въ какъвъ да е клонъ. Така вкопчани здраво, папагалитъ много обичатъ да се люлѣятъ. Тѣ се подаватъ и на лесно опитомяване. Дори нѣкои се научаватъ да говорятъ като казватъ обикновени думи.

Какатуата е птица отъ семейството на папагалитъ. Срѣща се въ Индия, Малезия и Нова Холандия. Има два вида какатуа: едни съвършено бѣли и други — бѣли съ розови или жълти пера на главата. Търсятъ се много, като птици за украшение. Тѣ живѣятъ много дълго и понасятъ добре и европейския климатъ. Хранятъ се съ зърна, оризъ и пр.

ШЕГИ И СМѢШКИ

— Твоето гърло, Иванчо, никакъ не ми харесва.

— Съжелявамъ много, господинъ докторе, но не мога да Ви услуга съ друго гърло.

Трамваятъ спира. Вали си-

ленъ дъждъ. Вътре е препълнено, но единъ господинъ на пира да влѣзе.

— Нѣма ли поне едно свободно мѣсто? — пита той кондуктора.

— Има мѣсто, но то още не е вакантно.

моста. Щомъ ни видѣ, майка му се спусна къмъ насъ, ние отвързахме и пуснахме телето, а тя почна да го гали и ближе, дакато то врѣше муцунката си въ топлото виме и вече бозаеше.

Виждали ли сте какъ животнитъ обичатъ дацата си?

Помня, че когато гледахъ радостната майка и слабичката ѝ рожба, самъ се вълнувахъ отъ дълбока радост.

Мина доста време отъ тогава.

Единъ предобѣдъ отивамъ къмъ фермата. Бѣхъ замисленъ въ нѣщо и гледахъ къмъ земята. Влѣзохъ въ грамадния преденъ дворъ, ограденъ отъ краварницитъ. Срѣдъ двора стоеше една крава, до нея лежеше подрасталото ѝ теле. Въ Бразилия на всѣка крачка срѣщахъ крави и телета, затова и не имъ обръщахъ внимание. Пжтътъ ми минаваше до самата крава. Наближахъ я. Тя ме гледаше и ме чакаше съ низко наведена глава. Дѣлѣха ме още нѣколко метра отъ нея.

Чакъ тогава се досѣтихъ, че нѣщо не е въ редъ. Огледахъ се и изтрѣпнахъ. Кравата бѣше луда и всички ков-

НАРОДНИ БУДИТЕЛИ

Иванъ Богоровъ
1818—1892

Иванъ Богоровъ е роденъ въ Карлово. Първоначалното си образование получилъ въ родния си градъ при Райно Поповичъ — учител и на Раковски. После продължилъ учението си въ Цариградъ, дето е другарувалъ съ Раковски. Училъ е още въ Одеса и Парижъ.

Билъ е учител и навсѣкъде е увещавалъ българитъ да не се гърчечатъ, а да учатъ само български езикъ.

Написалъ е „Първичка българска граматика“ (1844 г.). Тази първа българска граматика е оказала голѣмо влияние въ нашата книжнина.

Съ своя животъ Ив. Богоровъ се нарежда между едни отъ първитъ български радители за свободна българска книжнина. Между многото трудове на Богорова по-важни сж: „Български народни пѣсни“, „Български речникъ“, „Живота ми описанъ отъ мене“.

Богоровъ е пръвъ преводачъ на Робинзонъ Крузо.

КАПАТЬ ЛИСТАТА

Вѣтъръ сърдито
свири въ гората;
бавно, безшумно
капять листата.

Въ голи клонища
дрѣматъ гнѣздата;
бѣгайте птички,
капять листата!

Пусто и тъжно
вредъ на земята;
есень е вече —
капять листата.

Стоянъ Дриновъ

бои се бѣха накатерили по оградитъ на краварницитъ, отдето ме наблюдаваха съ спотаенъ дѣхъ.

Когато нѣкоя крава полудѣе, тя се хвърля върху всѣки, който мине наоколо ѝ. Тежко и горко на оня, който не успѣе да избѣга. Единственото спасение е или въ бѣгането, или въ поктерването на нѣкое дърво. По-смѣлитъ ковбои, които сж свикнали съ живота по пасищата, веднага лѣгатъ на земята и се преструватъ на умрѣли. Тогава кравата не ги закача. Но който падне на рога ѝ дълго време куца и лѣкува следитъ отъ остритъ ѝ рога.

Ковбоитъ се бѣха накатерили по оградитъ. Както и другъ пжтъ, нѣколко бѣха отишли вече да взематъ конетъ и ласата си, за да се спуснатъ върху кравата, да я уловятъ и да я тѣрятъ насамъ-натамъ, докато тя отмалѣе и се смири.

Да се връщамъ назадъ бѣше късно. Да се отбивамъ въ страни нѣмаше време, защото кравата можеше съ три скока да ме настигне.

Човѣкъ предъ лицето на опасността избира най-къ-